

ÖCKERÖ KOMMUN

KOMMUNFULLMÄKTIGES ARBETSORDNING

Beslutsdatum:	2020-11-26
Beslutande:	Kommunfullmäktige
Giltighetstid:	Tills vidare
Diarienummer:	KS 0072/20
Dokumentansvarig:	Juridik- och kanslichef
Upprättad av:	Jacob Österlund, nämndsekreterare

Innehåll

FULLMÄKTIGES SAMMANSÄTTNING	2
ANTALET LEDAMÖTER	2
PRESIDIUM	2
VALBEREDNING	2
SAMMANTRÄDET	3
TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDENA	3
DELTAGANDE PÅ DISTANS	3
FÖRLÄNGNING AV SAMMANTRÄDE OCH FORTSATT SAMMANTRÄDE	4
ÄRENDEN OCH HANDLINGAR TILL SAMMANTRÄDENA	4
PLACERINGSORDNING	4
ANMÄLAN AV HINDER FÖR TJÄNSTGÖRING OCH INKALLANDE AV ERSÄTTARE	4
UPPROP	5
PROTOKOLLJUSTERARE	5
TURORDNING FÖR HANDLÄGGNING AV ÄRENDENA	5
YRKANDEN	6
DELTAGANDE I BESLUT	6
OMRÖSTNINGAR	6
RESERVATION	7
ÅTERREMISS OCH BORDLÄGGNING	7
HUR ÄRENDEN VÄCKS	7
INITIATIVRÄTT	7
MOTIONER	8
MEDBORGARFÖRSLAG	8
BRÅDSKANDE ÄRENDEN TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE	9
YTTRANDERÄTT OCH FRÅGOR	9
YTTRANDERÄTT	9
INTERPELLATIONER	10
FRÅGOR	10
TALARTID OCH ORDNING	11
ÖVRIGT	11
ÅTERREDOVISNING FRÅN NÄMNDERNA	11
PRÖVNING AV ANSVARSFRIHET OCH ANMÄRKNING	11
JUSTERING AV PROTOKOLLET	12
PRESIDIEDIALOG	12

Fullmäktiges sammansättning

Antalet ledamöter

(5 kap. 5 § KL)

1 § Fullmäktige har 41 ledamöter. För mandatperioden 2018—2022 är antalet ersättare 23.

Presidium

(5 kap. 11 § KL)

2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöter en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val av presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång. Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Valberedning

5 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av det antal ledamöter som motsvarar antalet i kommunfullmäktige representerade partier. Ersättare utses till samma antal. Bland ledamöterna utses en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande.

6 § Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

7 § Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Sammanträdet

Tid och plats för sammanträdena

(5 kap. 12 och 13 §§ KL)

8 § För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober. Fullmäktige sammanträder också om styrelsen, minst 1/3 av ledamöterna eller ordföranden begär det.

9 § Om det är påkallat av särskilda skäl får ordföranden efter samråd med vice ordförandena besluta, att ett sammanträde skall hållas på annan dag än den fullmäktige bestämt eller att ett sammanträde skall inställas.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot eller ersättare underrättas om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

10 § En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

11 § Fullmäktige sammanträder i första hand i Öckerösalen i kommunhuset. Om detta inte är möjligt kan fullmäktige hållas på annan plats som är godkänd av fullmäktiges presidium.

Deltagande på distans

(5 kap. 16 § KL)

12 § Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Om beslut ska fattas med sluten omröstning, får deltagande på distans inte ske.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem (5) dagar i förväg anmäla detta till kommunfullmäktiges sekreterare. Kommunfullmäktiges ordförande avgör vid varje enskilt tillfälle om närvaro får ske på distans.

Ordförande får om särskilda skäl föreligger tillåta undantag från regeln om att deltagande på distans ska anmälas senast fem (5) dagar innan sammanträdet.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

13 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

14 § Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet som vanligt. Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

15 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

16 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

I övrigt ska ett tillräckligt omfattande beslutsunderlag tillställas varje ledamot och ersättare i den omfattning som krävs för att fatta informerade beslut i varje ärende.

Kallelse och övriga handlingar skickas på det vis som är effektivast för tids- och resursförbrukningen. Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

17 § Vid fullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

Övriga ledamöter i fullmäktige och andra som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar placeras i den ordning ordföranden bestämmer.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

(5 kap. 17–21 §§ KL)

18 § Det ankommer på respektive parti att kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra. Gruppledaren för respektive parti bör anmäla till fullmäktiges sekreterare vilka som tjänstgör senast kl. 15 dagen för sammanträdet.

Partiernas gruppledare anmäler till fullmäktiges sekreterare vilka ledamöter och ersättare som tjänstgör på sammanträdet.

Vad som sagts i första stycket gäller även den ersättare som redan kallats att tjänstgöra.

19 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

20 § En ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Upprop

21 § Vid sammanträdets början uppropas samtliga ledamöter och de ersättare som ska tjänstgöra. Uppropet sker enligt en särskild upppropslista.

Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordförandena anser att det behövs.

Protokolljusterare

(5 kap. 69 § KL)

22 § Ordföranden bestämmer preliminär tid och plats för justeringen av protokollet för sammanträdet. Detta ska dock ske senast 14 dagar efter sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 20 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkning.

Turordning för handläggning av ärendena

23 § Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yrkanden

24 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar att medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

(4 kap. 25 § första stycket KL)

25 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

(4 kap. 25 § andra stycket, 5 kap. 54–56 och 58 §§ KL, samt 2 § lag (1992:339) om proportionellt valsätt)

26 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Ordföranden är skyldig att rösta, när det behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

27 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- Upptar namnet på någon som inte är valbar,
- Upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- Upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Reservation

(4 kap. 27 22 § KL)

28 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen lämnas till fullmäktiges sekreterare före protokollet har justerats.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag som beslutet fattades.

Återremiss och bordläggning

(5 kap. 50 § KL)

29 § Ett ärende ska återremitteras eller bordläggas, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet. För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet.

30 § Om en ledamot har yrkat på att ett beslut återremitteras till kommunstyrelsen måste alltid en motivering lämnas till varför ledamoten har yrkat på återremiss.

Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Motiveringen lämnas till fullmäktiges sekreterare innan mötet avslutas.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag som beslutet fattades.

Hur ärenden väcks

Initiativrätt

(4 kap. 19 KL §)

31 § Rätt att väcka ärenden i kommunfullmäktige har:

- kommunstyrelsen
- andra nämnder
- ledamot i kommunfullmäktige (genom motion)
- invånare i kommunen (genom medborgarförslag)
- en fullmäktigeberedning
- en revisor

Även styrelsen i ett (direkt eller indirekt) helägt kommunalt bolag får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Motioner

(5 kap. 22 § 2 p och 35 § KL)

32 § En motion

- Ska vara skriftlig.
- Ska ha en angiven motionär.
- Får inte ta upp ämnen av olika slag.
- Väcks genom att den ges in till kommunens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige

Motionären har möjlighet att kortfattat presentera sin motion på det sammanträde där motionen väckts. När motionen besvaras inleds motionsdebatten med att motionären kort presenterar sin motion.

33 § En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

34 § Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Medborgarförslag

(5 kap. 22 § andra stycket, 35 §, 8 kap 1 §, KL)

35 § Följande kommuninvånare har rätt att väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag):

- Den som är folkbokförd inom kommunen
- Unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket, KL

Ett medborgarförslag

- Ska vara skriftligt.
- Ska innehålla namn, adress och telefonnummer till förslagsställaren.
- Får inte ta upp ämnen av olika slag.
- Lämnas in via e-post till kommunens centrala inkorg, skickas per post till kommunen eller lämnas i kommunens reception.

36 § Ett medborgarförslag väcks när det anmäls vid fullmäktiges sammanträde.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

37 § Medborgarförslaget ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

38 § När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas. Den som väckt ett medborgarförslag skall ha rätt att presentera sitt förslag samt närvara utan talerätt under överläggningen men inte i beslutet när medborgarförslaget behandlas.

39 § Styrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt.

Brådskande ärenden till kommunfullmäktige

(5 kap. 33 § KL)

40 § I kommunfullmäktige får brådskande ärenden som inte kunnat tillkännages enligt lagens krav behandlas och beslutas endast om samtliga ledamöter är överens både om att ta upp ärendet och vilket beslut som ska fattas. I sådana fall får ingen yrka avslag, rösta mot det föreslagna beslutet, avstå från att rösta eller reservera sig mot det fattade beslutet.

YTTRANDERÄTT OCH FRÅGOR

Yttranderätt

(4 kap. 22 § och 24 §, 5 kap. 40, 41, 32, 63 och 54 §§ KL)

41§ Rätt att delta i överläggningen har

- Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

42 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

43 § Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten, och lämpligheten, av det som förekommer vid sammanträdena.

Interpellationer

(5 kap. 59–63 §§ KL)

44 § En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till fullmäktiges sekreterare senast 7 dagar före det sammanträde den avses att ställas.

45 § En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes. Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

46 § Innan interpellationen medges ska fullmäktiges ordförande besluta om vilken ordförande som – med hänsyn till interpellationsämnet – har att besvara interpellationen.

47 § Styrelsens ordförande får överlämna till honom eller henne framställd interpellation till ordföranden i annan styrelse, som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen, eller till ordföranden i styrelsen för aktiebolag, ekonomisk förening eller stiftelse som utsetts av fullmäktige. Överlämnandet förutsätter att vederbörande förklarar sig beredd att besvara interpellationen.

48 § En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättare tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Frågor

(5 kap. 64 § KL)

49 § En fråga ska

- Vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.
- Ges in till fullmäktiges sekreterare senast klockan 09.00 sammanträdesdagen

En fråga ska ha ett bestämt innehåll. Den får vara försedd med en kort inledande förklaring.

En fråga bör besvaras under det sammanträde som följer närmast efter att frågan lämnats in. I en debatt föranledd av frågan får endast den som framställt frågan och den tillfrågade delta.

Talartid och ordning

50 § Ledamöter, tjänstgörande ersättare och ersättare har rätt att delta i överläggningarna i alla ärenden. Talartiden är max fem minuter. Presidiet kan utifrån ärendets art besluta att talartiden kan vara längre. De som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en eller flera repliker med anledning av vad en annan talare anför. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet, då begäran om replik framförs.

51 § Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden, får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse. Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

ÖVRIGT

Återredovisning från nämnderna

(6 kap. 5 § KL)

52 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

(5 kap. 24–25 och 32 §§ KL)

53 § Fullmäktige ska vid ett sammanträde före utgången av juni månad året efter det år som revisionen avser, besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Beslutet ska motiveras om det inte är uppenbart obehövt.

54 § Vid beredning av frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning inrättas en särskild fullmäktigeberedning endast för detta ändamål.

En sådan fullmäktigeberedning ska bestå av 3 ordinarie ledamöter samt 3 ersättare som väljs proportionerligt i fullmäktige. De förtroendevalda som väljs som ledamöter och ersättare till fullmäktigeberedningen får inte vara ledamot eller ersättare i styrelsen eller i annan nämnd därutöver. Bland ledamöterna väljer fullmäktige en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts till ledamöter.

Fullmäktige ska ange uppdraget för fullmäktigeberedningen, när dess uppdrag ska anses vara slutfört och när fullmäktigeberedningen ska upphöra.

För fullmäktigeberedningen ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

Justering av protokollet

(5 kap. 69–70 §§ KL)

55 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

56 § Så snart fullmäktiges protokoll blivit justerat ska utdrag därav tillställas dem som har i uppdrag att verkställa fullmäktiges beslut. Styrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Protokollet ska utöver de i 5 kap. 70 § KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats.

Presidiedialog

57 § Fullmäktiges presidium ska minst två gånger per år ha dialog med kommunstyrelsens presidium och kommundirektören. Vid behov kan även kallas till presidiedialog med övriga nämnders presidier. Ordföranden ansvarar för att sammankalla.